

שבת פרשת כי תצא

ט' אלול תשפ"ג

גיליון מס' 76

מומלץ להדפיס את העלון לקראת שבת

ראש הישיבה

נקודה מתוך "לחיות עם פרשת השבוע"

אנו רואים שלשון הרע ומריבות הם הדברים המונעים מאיתנו את הדברים הטובים שאנו משתוקקים אליהם. גם היום אנו שואלים - מדוע לא נבנה בית המקדש? מה אנו צריכים לעשות כדי שנוכל לקיים: "וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלקיך בו"? האם הבעיה היא שאין די אנשים שעולים להר הבית?

המדרש אומר: משום שיש לשון הרע. כאשר המציאות החברתית מקולקלת, לא ניתן לבנות את בית המקדש. זוהי התשתית של כל הערכים האחרים.

כך הסביר הרב נריה זצ"ל מדוע במלחמת השחרור באופן פלאי לא זכינו בירושלים ואילו במלחמת ששת הימים באופן פלאי זכינו לקבל את ירושלים לדינו. שהרי במלחמת השחרור הרובע היהודי היה בידינו, ובניגוד לכל התחזיות - נפל בידי האויב, ולעומת זאת במלחמת ששת הימים כלל לא חשבו בתחילה לכבוש את העיר העתיקה - ובכל זאת זכינו בה.

מדוע? מפני שבמלחמת השחרור היו כמה ארגונים - ההגנה, האצ"ל והלח"י, וכל אחד מהם ניסה להיכנס לירושלים ולקרוא את כיבושה על שמו. הפילוג והמחלוקת לא יכולים להתקיים בירושלים, וירושלים נופלת. אך במלחמת ששת הימים היה צבא אחד תחת ממשלת אחדות - ואז ירושלים בידינו. כשאנו מאוחדים - אויבינו לא יכולים לנו.

עתה תפקידנו להביא את השלב הבא בע"ה, שהאחדות תהיה אמיתית ולא מתוך צרה כמו בתקופת ששת הימים, וכך נזכה לבנין בית המקדש.

אנחנו נמצאים עכשיו בתקופה משמעותית של בירורים עמוקים לקראת אותה אחדות גדולה בעם ישראל בע"ה, וזה מתחיל קודם כל בתוכנו - להישמר מלשון הרע ברמה האישית, למחול על פגיעות בינינו ולהרבות אהבה בינינו.

על גבי עבודה אישית זו מגיע העניין החברתי והלאומי שגם בו עלינו להשקיע, שלא יהיו מחלוקות ודיבורים לא יפים בין ציבור לרעהו, וכך נזכה לאחדות ישראל ולבנין בית המקדש במהרה בימינו בע"ה.

מתוך שיעור שניתן ביום רביעי האחרון
השיעור המלא יעלה לאתר הישיבה בקרוב

נאמר בפרשתנו (דברים כ"ד, ח'-ט'):
"הַשִּׁמֶר בְּנִגַע הַצָּרַעַת לְשִׁמֹר מֵאֵד וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יֹרֶוּ אֶתְכֶם הַכְּהֹנִים הַלְוִיִּם פְּאֶשֶׁר צִוִּיתֶם תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת. זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהֶיךָ לְמַרְיָם בְּדָרֶךְ בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרָיִם."

פסוק זה הוא המקור לדין לשון הרע, והרמב"ן מונה זאת כמצות עשה (רמב"ן דברים כ"ד, ט'):
"ולפי דעתי שהיא מצות עשה ממש... והיא אזהרה מדבר לשון הרע, יצוה במצות עשה שזכור העונש הגדול שעשה ה' לצדקת הנביאה, שלא דברה אלא באחיה גמול חסדה אשר אהבתו כנפשה, ולא דברה בפניו שיבוש, ולא בפני רבים, רק בינה לבין אחיה הקדוש בצנעה, וכל מעשיה הטובים לא הועילו, גם אתה אם תשב באחייך תדבר בבוז אמך תתן דופי לא תנצל".

עלינו לזכור את מה שקרה למרים הצדקת, כתוצאה מן הלשון הרע שדיברה על משה. אנחנו נוהגים לקיים מצוה זו ביישיבה בכל בוקר כשאנחנו לומדים הלכות לשון הרע. זו מצוה יסודית מכל הבחינות - אישית, חברתית, לאומית. ההישמרות מלשון הרע בונה את העולם, ודיבור של לשון הרע מחריב את העולם.

הפסוק על זכירת הנעשה למרים הוא אחד מתוך שלושה פסוקים בפרשה - ובתנ"ך כולו - שבהם מופיע הביטוי "בדרך בצאתכם ממצרים", ובכל הפסוקים הללו דורשים חכמים דרשה זהה (ספרי כי תצא, ר"נ, רע"ה, רצ"ו): "בדרך" - בשעת טירופכם. 'בצאתכם ממצרים' - בשעת גאולתכם".

הטירוף בענין לשון הרע הוא טירוף פנימי - בתוך עם ישראל, והוא גורם למצב קשה מאוד, כפי שנאמר במדרש בפרשה הקודמת, פרשת שופטים (דברים ובה פרשה ה', י'):
"דבר אחר, 'ואמרת אשימה עלי מלך', אמר ר' יהודה ברבי אלעאי: על שלושה דברים נצטוו ישראל בכניסתן לארץ, ואלו הן: למחות זכרו של עמלק, ולמנות להם מלך, ולבנות להם בית המקדש. ומינו להם מלך, ומיחו זכרו של עמלק, ולמה לא בנו להן בית המקדש, שהיו ביניהם דילטורין".

מדוע בית המקדש לא נבנה, לאחר שמינו ישראל מלך והכריתו את זכר עמלק? משום שהיה ביניהם לשון הרע.

פינת הילדים

חשינות חיפוש כפרשה ופרש"י

(לאחר מציאת המושג בקשו בשולחן שבת מאבאמא
להרחיב על המושג שמצאתם)

חזרים כמאמר הבא...

3. מתי מותר להישבע?

2. איך אנו צריכים להיות כדי שהקב"ה יחשוק בנו?

1. למה גורמת הדרך?

"הקדושה נולדת על ידי מעשיו של האדם ועל ידי חוויותיו, ואף נקבעת על ידם. ברגע שהאדם מאמץ לו גישה גסת רוח כלפי חפץ הקדוש מסתלק לו יסוד הקדושה. זו הקדושה, אינה מתבטאת בסגולה פורמאלית כלשהי של חפץ או של מוסד, אלא בקשר שנוצר בינם ובין האדם"

